

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyön virtuaaliset aamukahvit

Perjantai 30.1.2026 klo 9.00–10.30

Ohjelma

9.00

Tilaisuuden avaus

ylijohtaja Sirkku Linna, korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto

9.10

Kolmannen verkkokyselyn tulokset

Tuomo Lähdeniemi, Fountain Park oy

9.40

Vision tavoitteet ja toimenpiteiden valmistelu

ylijohtaja Sirkku Linna, opetusneuvos Samuli Maxenius

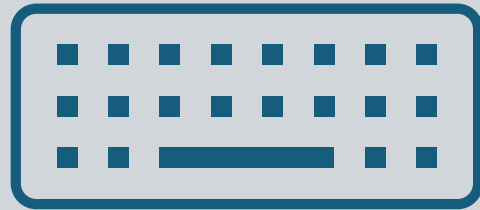
10.25

Aamukahvien päätös

Tervetuloa aamukahveille!

Mikrofoni ja kamera on poistettu osallistujien käytöstä esitysten ajaksi.

Q&A on auki koko webinaarin ajan kysymyksille ja kommentteille.

Webinaarin aikana on mahdollista esittää kysymyksiä suullisesti. Puheenvuoroa pyydetään kädennostotoiminnolla.

Tekoäly-työkalujen käyttö tilaisuudessa on kiellettyä tietosuoja-syistä.

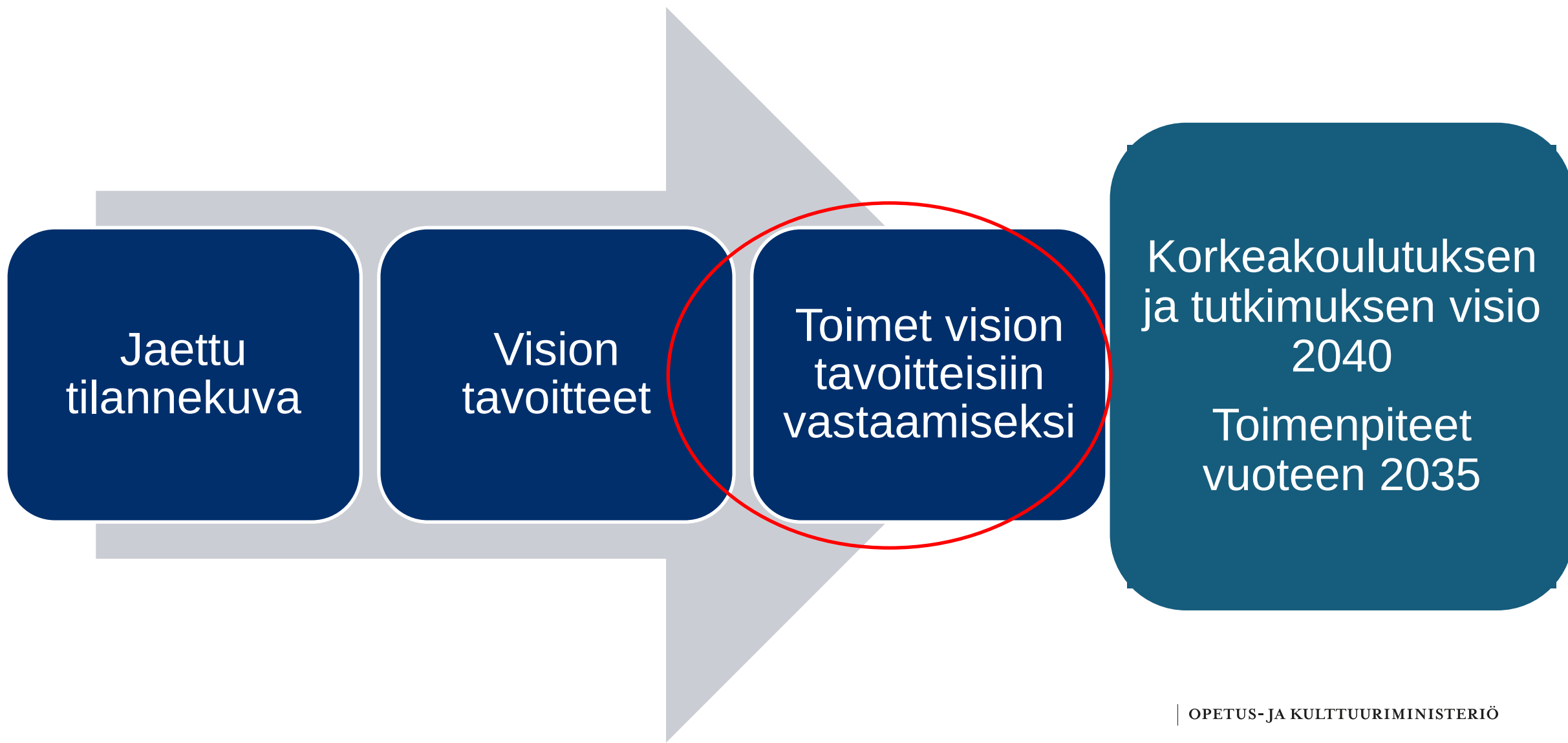

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio – tavoitteista toimenpidesuosituksiin

Ylijohtaja Sirkku Linna, OKM
Virtuaaliset aamukahvit 30.1.2026

Visio toteutetaan kolmivaiheisessa prosessissa

Tavoite-ehdotukset muotoutuneet

Sivistyksen,
demokratian, tieteen
vapauden
edelläkävijä

- Rohkea uudistuminen:
korkeakoulujen
yhteistyö ja
erikoistuminen
vahvistuvat

Koulutus kuuluu
kaikille ja
mahdollisuuksia
lisätään erityisesti
nuorille

- Kohti kasvua:
korkeakoulutuksen
ja tutkimuksen
rahoitus
monipuolistuu

Luovat osaajat ja
kunnianhimoinen
tutkimustoiminta
uudistavat
yhteiskuntaa

Suomi on sivistyksen, demokratian ja tieteen vapauden edelläkävijä

- Sivistys luo edistystä ja vahvistaa uskoa tulevaisuuteen. Suomi on luova ja utelias sekä uudistuva ja kestävä yhteiskunta.
- Tieteellä on itseisarvo: uutta luovaa tutkimusta arvostetaan ja tieteen vapaus on turvattu. Kriittinen ajattelu ja avoimuus ovat turvallisuuden ja vakauden perusta. Tiede, taide ja kulttuuri vahvistavat ajattelu- ja innovaatiokykyä.
- Sivistys, tutkittu tieto ja korkeakoulutetut muuttavat yhteiskuntaa paremmaksi sekä auttavat löytämään vastauksia aikamme suuriin kysymyksiin. Korkeakouluyhteisöt ovat yhteiskunnan uudistumisen tärkein voimavara. Olemme modernin oppimisen kärkimaa. Käännämme teknologiset murrokset kestäväksi kasvuksi ja menestystekijöiksi.

Koulutus kuuluu kaikille ja mahdollisuuksia lisätään erityisesti nuorille

- Koulutus muuttaa maailmaa paremmaksi niin yksilön kuin yhteiskunnan kannalta. Toimiva ja kannustava koulutusjärjestelmä antaa vahvat eväät korkeakouluopintoihin taustasta ja lähtökohdista riippumatta. Korkeakoulutus on saavutettavaa kaikille. Nuorilla on mahdollisuus päästä korkeakouluopintoihin suoraan lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen jälkeen. Yhteiskunta antaa jokaiselle suomalaiselle-lupauksen maksuttomasta korkeakoulututkinnosta.
- Korkeakoulut vahvistavat yhteiskunnan avoimuutta ja vakautta. Korkeakoulut ovat kannustavia ja hyvinvoivia opiskelu- ja työyhteisöjä, joissa jokainen voi löytää oman suuntansa ja vahvuutensa.
- Korkeakoulujen toiminta tavoittaa kaikenikäiset. Korkeakoulutetut uudistavat ja päivittävät osaamistaan tutkintoa pienemmillä osaamiskokonaisuuksilla vastaten työelämän nopeasti muuttuviin tarpeisiin. Työurat pitenevät ja tuottavuus kasvaa korkeammalla osaamisella.

Luovat osaajat ja kunnianhimoiset tutkimustoiminta uudistavat yhteiskuntaa

- Uutta luova tieteellinen ja taiteellinen tutkimus on perusta, jolle koulutus, yhteiskunnan ja elinkeinoelämän innovaatiot ja kestävä talous rakennetaan.
- Globaalien murrosten ja yhteiskunnallisten muutosten keskellä korkea osaaminen on tärkein omissa käsissämme oleva vahvuus. Nuorten korkeakoulutettujen aikuisten osuus nousee 60 prosenttiin laadukkaalla koulutuksella.
- Korkeatasoisen koulutuksen ja tieteellisen tutkimuksen ansiosta Suomi on haluttu ja vastuullinen kansainvälinen kumppani, mikä varmistaa pääsyn kriittiseen tutkimustietoon sekä vahvistaa suomalaisen osaamisen omavaraisuutta. Kiinnostavuuttamme lisäävät erottuvat osaamiskeskittymät, korkealaatuiset tutkimusinfrastruktuurit, huippututkijat ja vetovoimaiset koulutusohjelmat.
- T&K-henkilöstön määrä kasvaa ja koulutustaso on noussut koko yhteiskunnassa. Tohtoreiden osuus yritysten T&K-henkilöstössä on kaksinkertaistunut, ja Suomeen syntyy enemmän uusia tutkimuspohjaisia innovaatioita. Tutkimus- ja opetustyö ovat houkuttelevia uravaihtoehtoja.
- Suomi on vetovoimainen ja pitovoimainen kansainvälisille osaajille. Meille halutaan tulla rakentamaan tulevaisuutta – opiskelemaan, tutkimaan, yrittämään ja tekemään töitä.

Rohkea uudistuminen rakentaa tulevaisuuden osaamista: korkeakoulujen erikoistuminen ja yhteistyö vahvistuvat

- Korkeakoulujärjestelmä uudistuu rohkeasti nykyisten vahvuuksien pohjalta. Uudet ratkaisut ja innovatiiviset toimintamallit ovat mahdollisia yhteiskunnallisiin muutoksiin vastaamiseksi.
- Suomalainen korkeakoulutus ja tutkimus kehittyvät osana eurooppalaista koulutus- ja tutkimusaluetta. Erikoistuneet ja uudistumiskykyiset korkeakoulut palvelevat laajasti yhteiskunnan tarpeita. Ammattikorkeakoulujen merkitys T&K-toiminnassa kasvaa ja yliopistojen paino tutkimukseen perustuvan uuden tiedon tuottajana vahvistuu. Tutkimus ja koulutus kehittyvät tiiviissä yhteistyössä yritysten ja työelämän kanssa.

Kohti kasvua: korkeakoulutuksen ja tutkimuksen rahoitus monipuolistuu

- Korkeakoulujen toiminta on tuloksellista ja monipuolisesti vaikuttavaa. Julkinen resursointi ja korkeakoulujen perusrahoitus huomioivat pitkäjänteisesti korkeakoulutuksen ja tutkimuksen roolin yhtenä merkittävimmistä kasvun lähteistä. Julkisen rahoituksen rinnalla vahvistuu monipuolinen rahoitus yksityisistä, eurooppalaisista ja kansainvälisistä lähteistä.
- Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitus on vähintään neljä prosenttia bruttokansantuotteesta, merkittävin osuus julkisista panostuksista käytetään korkeakoulujen uutta luovaan T&K-toimintaan.

Miten tavoitteet saavutetaan?

- Visiotyön haastavin osuus on vision tavoitteiden toteuttamiseen tähtäävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus.
- Vision tavoitteiden saavuttamiseen on erilaisia keinoja, joista korkeakouluyhteisöllä, sidosryhmillä ja päättäjillä on keskenään poikkeavia näkemyksiä.
- **Toimenpiteiden valmistelussa tärkeintä on tehdä sellaisia ratkaisuja, joista Suomi hyötyy kokonaisuudessaan!**

Minkälaisia toimia vision toimeenpano edellyttää?

- Tieteen vapauden vahvistaminen ja tutkitun tiedon hyödyntäminen päätöksenteossa
- Koulutustarjonnan kohdentaminen ja opiskelijavalintaprosessin uudistaminen, jotta varmistetaan nuorten ja aliedustettujen ryhmien sujuva pääsy korkeakoulutukseen
- Tutkimusinfrastruktuurien vahvistaminen ja tohtorikoulutuksen uudistaminen pilotin pohjalta
- Kansainvälisen vetovoiman kasvattaminen vastuullisuus huomioiden
- Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen datanhallinnan ja digitaalisten palveluiden strategisen johtamisen kehittäminen
- Korkeakouluyhteisöjen hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät toimet
- Korkeakoulu- ja tutkintojärjestelmän uudistustarpeet
- Korkeakoulujen ohjauksen ja rahoituksen uudistaminen (laatua tukeva ohjaus, rahoitusmallien yksinkertaistaminen)

Visiotyön kolmas vaihe

- Vision tavoitteista sovittiin ohjausryhmässä 23.1.
- Toimenpiteiden valmistelu käynnistynyt: visio kokonaisuudessaan lausunolle kevään 2026 aikana
- Ohjausryhmä koolla ministerin johdolla seuraavaksi 24.2. ja 18.3., parlamentaarinen seurantaryhmä 11.2. ja 3.3.
- Tavoitteena, että visio valmistuu kesään 2026 mennessä.

Toimet vision
tavoitteisiin
vastaamiseksi